

Klara krisen med grillen

Klarar du dig utan el i tre dygn? Har du en batteridrivna radio hemma så att du kan få information om vi drabbas av en större samhällsstörning?

Den 16–22 oktober genomför Malmö stad kampanjen "Var beredd", för att få Malmöborna att tänka efter före. Lena Englund, kommunikatör på stadskontoret och projektledare för beredskapsveckan, berättar mer.

■ Varför genomför ni den här kampanjen?

– Den grundar sig i ett regeringsuppdrag som handlar om att få samhället i stort bättre rustat för att klara samhällskriser och störningar av olika slag. Då behöver också Malmöborna se över sin beredskap.

■ Vilka typer av kriser kan det handla om?

– Det kan handla om ett längre strömavbrott eller kraftiga översvämningar till exempel, situationer där vi kanske står inför att vara utan el i flera dygn. Plötsligt kan inte affärerna hantera kortbetalningar, vi står utan internet och kan inte kommunicera som vi är vana.

■ Kan du ge några enkla tips på hur Malmöborna kan förbereda sig?

– Det är en lång lista på saker som är bra att ha, men några exempel är ljus, tändstickor, batteridrivna radio, vattendunk och kontanter. Torrvaror och konserver är också bra att ha hemma, liksom en liten utomhusgrill för att kunna laga mat.

■ Hur ska ni få Malmöborna att uppmärksamma kampanjen?

– Vi kommer att synas i dagstidningar och sociala medier. För att möta Malmöborna kommer vi också att dela ut information och checklistor på stadsbiblioteket, Mobilia och Jägersro. All information kommer att finnas på vår hemsida, malmo.se, där vi också lägger ut tider och datum när vi finns ute på stan.

CAMILLA WESTEMAR

Lena Englund.

Foto: Peter Kroon

Nior får lösa riktiga

text Johan Bentzel
foto Peter Kroon

Genom konceptet Smartmatte får skolelever en direktkontakt med företag i sin närhet och får dessutom uppleva hur matematiken kan användas ute i yrkeslivet.

– Det är en superbra idé, säger en av "gästlärarna".

De åtta eleverna från klass 9B på Bäckagårdsskolan i Malmö har fått ett problem att lösa och det finns bara ett sätt att gå till väga – de måste räkna.

VA Syd har en dricksvattenledning som har varit avstängd för reparation. Innan ledningen får tas i drift måste driftingenjören ta ett vattenprov för att säkra vattenkvaliteten. Men innan provet tas ska ledningsvolymen

”

Först kändes det alldeles för stort, men när vi gick igenom alla stegen blev det lättare att se.

vara omsatt tre gånger. Spolningen påbörjas klockan åtta på morgonen. Flödet är 1 600 liter per minut. Den berörda ledningen består av två rör, ett som är 425 meter med en diameter på 1 000 millimeter och ett som är 1 130 meter långt med en diameter på 900 millimeter. Vid vilket klockslag kan vattenprovet tas?

Den typen av frågeställningar är inte helt ovanlig för VA Syds medarbetare. Men den här morgonen är det niondeklassarna som klurar på uppgiften. Med gemensamma insatser och god handledning från Amanda Haux från VA Syd bryter de ner problemet i olika beståndsdelar och lyckas till slut komma fram till svaret: klockan 17.

– Först kändes det alldeles för

stort, men när vi gick igenom alla stegen blev det lättare att se, förklarar eleven Tilde Nyhlén efteråt.

Samarbete med näringslivet

Ett 50-tal högstadielärover på Bäckagårdsskolan deltar denna morgon i Smartmatte, ett samarbete mellan skola och näringsliv, där eleverna får möjlighet att uppleva matematik i sitt verkliga sammanhang. Samtidigt får de en värdefull inblick i arbetslivet.

Den här dagen medverkar VA Syd, Thage, Bilia, Hr Björkmans Entrémattor, SEB och Stadex. Malmö stad, som har ett nära samarbete med Smartmatte, skulle också ha varit på plats med medarbetare från äldre-

Kristian Herceg i klass 9B visar tydligt att han har bra koll på matematik när Amanda Haux från VA Syd ger honom i uppgift att lösa och förklara en del av det matematiska problemet från hennes verksamhets vardag.

Mot slutet handlar det om så stora tal att eleverna får ta miniräkna- ren till hjälp. Tilde Nyhlén, 9B, rycker in och hjälper VA Syd:s Amanda Haux att få rätt på siffrorna.

” Det blev mycket roligare att lösa uppgifterna när de hade en koppling till verkligheten.

Vissa förutsättningar är klara från början, medan övriga måste räknas fram, steg för steg. VA Syd:s tankenöt är precis den sortens utmaning som medarbetarna kan ställas inför.

Pär Nershed har skapat konceptet Smartmatte som ett led i sitt mångåriga arbete att knyta skola och näringsliv närmare varandra. ”Jag var själv dålig på matte när jag var liten.”

matteproblem

omsorgen men har tyvärr fått förhinder.

– Det är alltid lokala företag och organisationer i elevernas närhet som medverkar. I stället för att de bara ställer sig framför en klass och berättar om sitt jobb, utgår de från ett matematiskt problem som alla får lösa tillsammans. Vi försöker att inte rucka så mycket på svårighetsgraden. Det ska vara så verklighetsförankrat som möjligt. Om det är en ingenjörsuppgift, så är det också svår matte, säger Pär Nershed, vd för Smartmatte.

Han har jobbat i 20 år för att på olika vis förbättra kontakterna mellan skola och näringsliv. Idén till Smartmatte fick han för fyra år sedan.

– Jag var dålig på matte när

jag var liten och jag har en dotter som också har problem i ämnet. Jag upptäckte att det blev mycket roligare att lösa uppgifterna när de hade en koppling till verkligheten.

Aha-upplevelse

Den slutsatsen delar han med eleverna i klass 9B, som har fått lite av en aha-upplevelse efter att ha gett sig i kast med VA Syd:s tankenöt.

– Det har alltid funnits en känsla av att den matte som vi gör i skolan är onödig. Man tänker ju att man hela tiden har en miniräknare med sig i mobilen, säger Kristian Herceg och fortsätter:

– Men om vi inte hade kunnat geometri eller hur man om-

vandlar olika enheter så hade miniräknaren ändå inte varit till hjälp i dag.

Elevernas tidigare kunskaper om VA Syd var inte särskilt stora. Louise Sandberg påpekar att hon har sett namnet på matavfallspåsar, men någon närmare kontakt än så har ingen av dem haft. Nu vet de betydligt mer.

Amanda Haux, som själv jobbade som mattelärare innan hon kom till VA Syd:s pedagogiska verksamhet Kretseum, är mycket positiv:

– Det är en superbra idé att olika företag bjuds in och får träffa eleverna på det här sättet. Vi får en möjlighet att presentera vår verksamhet och berätta om alla de olika yrkesroller som finns hos oss.

Ge dina gamla textilier ett nytt liv

■ Dina gamla trasor kan bli helt nya kläder. Under hela september har insamlingen av avlagda kläder och andra textilier runtom i Malmö fortsatt.

Stadens satsning på hållbar, miljövänlig och kreativ konsumtion – ”Go! Malmö – Stilmedveten” – har insamlingsbehållare på bland annat stadsbiblioteket, Malmö live och stadshuset.

Till och med den 30 september går det att lämna in gamla lakan, handdukar, kläder och andra textilier som antingen går till kreativ nyproduktion, till second hand eller till textilåtervinning.

Den 20 oktober hålls även ”Var med och bidra till utvecklingen inom återvinnings-tekniken”, en öppen frukostföreläsning om framstegen inom återbruket av textilier, på Media Evolution City i Västra hamnen.

61 000

besökare. Så många gäster hade årets Sommarscen som trots det svajiga sommarvädret kunde stoltsera med flertalet event med en flertusenhövdad publik. Flest besökare fick Malmö symfoniorkester som hade 2500 personer framför sig på Pildammsteatern, tätt följda av allsången RNB OUT LOUD som hade 2300 personer som mest. Även utomhusbion var populär, mellan 550–800 besökare per film hade de fyra utebiokvällarna. Totalt under sommaren hölls 156 evenemang på 48 olika spelplatser.

Nyfiken på texter av Malmömusiker

■ Pulserande syntar i gråtop, vägen från partyorkester till karaokeanpassad minimalism, och shoegazedrömpop. När hemmamusikerna i serien ”Nyfiken på” radar upp sig på stadsbiblioteket i höst är det ändå inte deras musikaliska signum som står i fokus. Istället är det Malmömusikernas textförfattande som ska ventileras inför publik på initiativ av musikbloggen HYMN.

”Nyfiken på” drog igång med duon Wy i mitten av september. Carl Johan Lundgren (Laser & bas) slår sig ner i samtalarstolen den 28 september.

Den 12 oktober är det Skillapianisten Elin Hörbergs tur att presentera sina texter i soloprojektet Feivel. Solodebuterande Marcus Norberg, Malmöprofil från akter som Toi Let, YAST och Nightmen, tar över stafett-pinnen den 26 oktober.

Sist men inte minst ut i höstens ”Nyfiken på” är trion Echo Ladies den 9 november. Samtliga samtal pågår i en timme och startar klockan 18.30.

Läxhjälp i matte

■ Med start den här terminen kan alla elever i Malmö få individuell hjälp med sina matematikstudier. Den ideella föreningen Mattecentrum bjuder in elever från både grundskolan och gymnasiet till sina räknestugor. Eleverna får hjälp av volontärer som är kunniga inom matematik, såsom civilingenjörer, matematiker och naturvetare.

I Malmö finns räknestugorna på Pauliskolan måndagar och onsdagar klockan 17–19, Malmö Borgarskola tisdagar och torsdagar klockan 17–19, Højaskolan onsdagar klockan 17–19 och Kunskaps-gymnasiet onsdagar klockan 17–19.